

beror dette paa en smuk Opfattelse af, hvad man tror at kunne tillade sig under vanskelige, politiske Forhold; men jeg for mit Bekommande tror ikke, at Historien giver ham Ret i den Henseende. Jeg vil særlig minde om, at Englænderne i 1854 bombarderede de aabne firske Havnesteder, og jeg maa tilstaa, at jeg, naar jeg betragter Krigsførelsen i det Hæle, ikke kan indse, hvorfor en Magt, som har Gode dertil, ikke ved dette billige Middel skulde sikke sig at faae en Allieret i Stedet for maasse at faae en Modstander. Det vil altsaa ikke have noget at betyde, hvad enten der ingen Befæstning er om Kjøbenhavn imod Søfiden, eller om den nuværende Befæstning ere der; men det, der har Noget at betyde er, at der er en Befæstning, som kan gjøre det umuligt for en større Sømagt paa en Tid, da vi ikke ere istand til at sætte nogen maritim Modstand imod ham, ved Trusel om et Bombardement af Kjøbenhavn at tvinge os til at tage Beslutning om et af vore allervigtigste Befærdssanliggender, medens vi, dersom vi i Forveien havde truffet de nødvendige Foranstaltninger, i al Fald kunde have bevaret vor Frihed i saa Henseende. Brede Medlemmer ville let se, at der ved en saadan Befæstning ikke alene er sigtet til vor sydlige Nabo; vi gaa jo endog saa vidt, at vi frympe os ved at nævne denne Magt ved Navn; men jeg skal gjerne sige: Preussen. Der er ogsaa taget Hensyn til andre Magter, og England har jo, som nævnt igaar, engang gjort sig skyldig i et saadant Forhold. Nu vilde England kunne slippe lettere deraf, end det kunde den Gang, og der er jo ogsaa andre Magter, som man kunde tænke sig kunde have lignende Interesser under en europeisk Konflikt. — Om disse Punkter er der altsaa Enighed; men Uenigheden begynder, naar man kommer til, at drøfte det Spørgsmaal, om det er sandsynligt, at et Angreb paa os af en overlegen Magt, som baade er Land- og Sømagt, vil begynde med et Angreb paa Sjælland. De Magter, som kun kunne angribe os tilhøjs, ville sandsynligvis rette Angrebet mod Sjælland, fordi der der findes det Objekt, som det i Dieblisset vil være af størst Betydning for dem at vinde; men jeg mener, at Sandsynligheden er ringere for, at en Magt, som baade kan angribe os fra Land- og Søfiden, vil begynde med et Angreb paa Sjælland. Jeg skal imidlertid indrømme, at det har en stor Betydning, om man vil gaa ud fra, at den politiske Situation vedvarende vil være en saadan, at Magten alene er Ret, og at vor Bestaaen som Indehaver af Afgangen til et af de allervigtigste Søjarsfarvande ikke har Interesse for Andre end for os selv. Dersom nemlig den politiske Situation ikke er en saadan, at Magten udelukkende er Ret, og dersom den gamle Theori om Magtens Ligevegt ikke endnu er aldeles forsvunden, tror jeg, at der maa findes Interesser udenfor vore egne, som ere knyttede til at bevare disse Handelsveje i de Hænder, hvori de

stændighed, at Sjælland, med hvad der findes derpaa, falder i en af de krigsførende Magters Hænder, i al Fald under mange Krigstilfælde vil have en saadan Betydning for den anden Magt, at man vel tør antage, at det vil drage alvorlige Anstrengelser efter sig fra denne Magts Side. Derfor mener jeg, at det for en Magt, som ikke aldeles ubetinget er Herre paa Havet, altid vil være en meget farlig Sag at hafardere en saa betydelig Styrke som den, der hører til for at bemægtige sig Sjælland, idet den jo maa staa Fare for, at det dertil nødvendige Troppeskorps, med Alt, hvad dertil hører, kan blive affaalet i forholdsvis kort Tid. Derfor har jeg altid maattet lægge Hovedvægten ved vort Forsvar paa, at vi om muligt bevare Forbindelsen imellem Sjælland og Fyen. Jeg har ikke kunnet slutte mig til dem, som have ment, at vi allerede i Fredens Dage skulde samle alle vore Kadres og alle vore militære Beholdninger her paa Sjælland, fordi jeg ikke har kunnet tro, at et Angreb som det af dem befrygtede var af de i første Række sandsynlige. Jeg kan derfor nærmest slutte mig til, hvad der blev udviklet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Zvermoes), idet jeg tror, at det sandsynligste og farligste Krigstilfælde for os vil være det af ham fremstillede, nemlig et Angreb fra Landsiden, som det dog i al Fald delvis kan blive os muligt at møde ved Grændsen, og imod hvilket vi kunne stille Modstand ved Lillebelt. Jeg lægger altsaa en væsentlig Vægt paa, at vi sikke Forbindelsen over Storebelt, fordi det netop i den første Tid af en Krig kan blive af særdeles stor Bigtighed for os at kunne bevæge os med nogenlunde Frihed imellem Sjælland og Fyen, men paa hvilken Maade man med dette Formaal for Die vil indrette sig ved Lillebelt, skal jeg ikke i dette Dieblisk komme ind paa. Det maa imidlertid erkjendes, at vi under Krigen Gang kunne komme i den Nødvendighed at maatte trække os tilbage til Sjælland, ligesom det ogsaa vides — det er ligeledes forudsat af mig — at et Angreb paa Sjælland kan være muligt paa andre Maader. Jeg tror imidlertid, at man ikke let skal kunne vente, at en Magt, der ligger udenfor Østersøen, saaledes som de politiske Forhold i Europa nu ere, skulde anse det den Kraftanstrengelse værd, som det vilde være at gjøre et Angreb paa Sjælland (N. P. Jensen: 1807!) Ja, da vare Forholdene en hel Del anderledes end de, hvorunder vi nu leve, og jeg tror, det ærede Medlem vil indrømme mig, at den politiske Situation i Europa, og særlig det paa-gjældende Folks politiske Stilling i Europa nu er en helt anden, end den var dengang. Jeg vilde netop udhæve, at et saadant Angreb ikke nu er meget sandsynligt; men derimod er der i Østersøen to Magter, som under vanskelige Forhold kunne have Interesse af at bemægtige sig Sjælland, og som ogsaa have Kræfter til at gjøre det, naar